

**БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ФИЛОЛОГИЧЕСКИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра теоретического и славянского языкознания**

ЕВСЕЕНКО
Марина Игоревна

**«НЕВЕРБАЛЬНАЯ СЕМИОТИКА КАК КОМПОНЕНТ
КОММУНИКАЦИИ (НА МАТЕРИАЛЕ ХУДОЖЕСТВЕННЫХ
ТЕКСТОВ)»**

Аннотация к дипломной работе

Научный руководитель:
кандидат филологических наук
доцент Козловская Людмила Аркадьевна

Минск, 2015

РЕФЕРАТ ДИПЛОМНОЙ РАБОТЫ

Структура работы. Дипломная работа «Невербальная семиотика как компонент коммуникации (на материале художественных текстов)» состоит из введения, двух глав, заключения, списка использованной литературы. Объем работы составляет 50 страниц. В библиографическом списке 31 позиция.

Ключевые слова: СЕМИОТИКА, КОММУНИКАЦИЯ, НЕВЕРБАЛЬНАЯ СЕМИОТИКА, НЕВЕРБАЛЬНОЕ ПОВЕДЕНИЕ, КОММУНИКАТИВНОЕ ПРОСТРАНСТВО, РЕЧЕВОЙ АКТ, АДРЕСАТ, АДРЕСАНТ, ИНТЕНЦИЯ, КОММУНИКАТИВНАЯ ФУНКЦИЯ ЯЗЫКА, ПАРАЛИНГВИСТИКА, КИНЕСИКА, КИНЕМА, ОКУЛЕСИКА, ГАПТИКА, ПРОКСЕМИКА.

Объектом исследования являются содержащие невербальный компонент фрагменты коммуникативных ситуаций, диалогов, извлечённых из художественных текстов. Рабочая картотека исследования составляет 200 единиц. Из них – 100 оптических, 70 – акустических, 30 – тактильных.

Предмет исследования – функционирование данных единиц в коммуникативном процессе, а также мотивация их употребления и влияние использования невербальных семиотических единиц на достижение цели коммуникативного акта.

Цель данной работы – систематизировать имеющиеся в научной литературе сведения о невербальных семиотических единицах, представить существующие классификации и на их основе построить классификацию.

Источником языкового материала послужили «Словарь языка русских жестов» под редакцией С. А. Григорьевой, Н. В. Григорьева, Г. Е. Крейдлина и произведения отечественных и зарубежных классиков художественной литературы XIX – XX вв., а также тексты современных авторов.

Методы исследования – метод теоретического анализа, метод контекстуального анализа и функциональная прагматика.

Новизна состоит в комплексном теоретическом и эмпирическом исследовании невербальной семиотики, вербализованной в художественном тексте, а также в разработке классификации невербальных семиотических единиц.

Практическое применение. Результаты работы, а также собранный в ходе исследования материал может быть использован в лингвистических исследованиях по теории и практике коммуникации; при создании кинесических и паралингвистических словарей; разработке спецкурсов по коммуникативной лингвистике.

РЭФЕРАТ ДЫПЛОМНАЙ ПРАЦЫ

Структура працы. Дыпломная праца «Невербальная семіётыка як кампанент камунікацыі (на матэрыяле мастацкіх тэкстаў)» складаецца з уводзінаў, двух гл., заключэння, спісу выкарыстанай літаратуры. Аб'ём працы складае 50 старонак. У бібліяграфічным спісе 31 пазіцыя.

Ключавыя словы: СЕМІЁТЫКА, КАМУНІКАЦЫЯ, НЕВЕРБАЛЬНАЯ СЕМІЁТЫКА, НЕВЕРБАЛЬНЫЯ ПАВОДЗІНЫ, КАМУНІКАТЫЎНАЯ ПРАСТОРА, МАЎЛЕНЧЫ АКТ, АДРАСАТ, АДРАСАНТ, ІНТЭНЦЫЯ, КАМУНІКАТЫЎНАЯ ФУНКЦЫЯ МОВЫ, ПАРАЛІНГВІСТЫКА, КІНЕСІКА, КІНЕМА, АКУЛЕСІКА, ГАПТЫКА, ПРАКСЕМІКА.

Аб'ектам даследавання з'яўляюцца фрагменты мастацкіх тэкстаў, у якіх прадстаўлены камунікатыўныя сітуацыі, дыялогі, якія змяшчаюць у сабе невербальны кампанент. Працоўная картатэка даследавання складае 200 адзінак. З іх 100 – аптычных, 70 – акустычных, 30 – тактыльных.

Прадмет даследавання – функцыянальнае дадзеных адзінак у камунікатыўным працэсе і ўплыў іх выкарыстання на дасягненне мэты камунікатыўнага акту.

Мэта дадзенай працы – сістэматызаваць існуючыя ў навуковай літаратуры звесткі аб невербальных семіятычных адзінках, прадставіць вядомыя класіфікацыі і на іх аснове пабудаваць класіфікацыю.

Крыніцай моўнага матэрыялу паслужылі «Слоўнік мовы рускіх жэстаў» пад рэдакцыяй С.А.Грыгор'евай і інш. і творы класікаў айчынай і замежнай мастацкай літаратуры XIX—XX стст., а таксама тэксты сучасных аўтараў.

Метады даследавання: метады тэарэтычнага аналізу, метады кантэкстуальнага аналізу, функцыянальная прагматыка.

Навізна працы заключана ў комплексным тэарэтычным і эмпірычным даследаванні невербальнай семіётыкі, вербалізаванай у мастацкіх тэкстах, а таксама ў распрацоўцы інтэнцыянальнай класіфікацыі.

Практычнае прымяненне. Вынікі працы, а таксама сабраны ў ходзе даследавання матэрыял можа быць выкарыстаны ў лінгвістычных даследаваннях па тэорыі і практыцы камунікацыі; пры стварэнні кінесічных і паралінгвістычных слоўнікаў; распрацоўцы спекурсаў па камунікатыўнай лінгвістыцы.

SUMMARY

Keywords: semiotics, communication, non-verbal semiotics, non-verbal action, communicative space, speech act, the addressee, the sender, intention, communicative function of language, paralinguistics, kinesics, kinema, okulesics, haptics, proxemics.

The objects of this study is the non-verbal components of the communicative situations fragments and dialogs from the literary texts.

The operating card file consists in 200 units: 100 optical units, 70 acoustic units and 30 haptic units. The linguistic units selection criterion was based on the expression of an intention with the help of non-verbal semiotic units in the communicative acts represented in the literary texts.

The aim of this of study is the functioning of these units in a communicative process and the motivation for their usage and the influence of non-verbal semiotic units usage on achieving the purpose of communicative act.

The purpose of this work is to systematize the available information from scientific literature on non-verbal semiotic units and to develop a classification based on the existing classifications.

The source of language materials is "The Russian Gesture Language Dictionary" (Grigoriev S.A. and etc.) and the works of Russian and foreign classics from XIX –XX centuries, as well as the texts of the contemporary authors.

The research methods are: the theoretical analysis method, the contextual analysis method, the functional pragmatics.

The novelty of the research consists in the complex theoretical and empiric study of the non-verbal semiotics verbalized in the fiction, as well as in the development of the functional classification of non-verbal semiotic units.

Scope: the results as well as the material collected during the study can be used for further linguistic research on the theory and practice of communication as well as in creating kinesic and paralinguistic dictionaries. The study may also be used in special courses on communicative linguistics.

Author: Marina Evseenko.

NAME (Belarusian State University, Philological Faculty, Departament of Theoretical and Slavic Linguistics).

Title: Non-verbal semiotics as a component of communication (on materials of literary texts).

Volume: 50 P (body), 3 Annexes, 31 sources (including dictionaries).

Publication type: thesis.

Supervisor: Kozlovskaya L. A.

Pages: 50.

Year of presentation: 2015.

